

POSTANOWIENIE

Dnia 21 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek

w sprawie z odwołania L. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Ostrowie
Wielkopolskim
z udziałem zainteresowanego J. P.
o ustalenie ubezpieczenia,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 21 maja 2025 r.,
skargi kasacyjnej odwołującej się Spółki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 31 lipca 2024 r., sygn. akt III AUa 234/24,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od odwołującej się Spółki na rzecz pozwanego
kwotę 270 (dwieście siedemdziesiąt) zł tytułem zwrotu kosztów
zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Łodzi, wyrokiem z dnia 31 lipca 2024 r., oddalił apelację L. Sp. z o.o. w K. od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 16 stycznia 2024 r., oddalającego odwołanie tej Spółki od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w Ostrowie Wielkopolskim z dnia 26 października 2023 r., stwierdzającej, że J. P. jako osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia u płatnika składek L. Spółka z o.o., podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu, to

jest emerytalnemu, rentowemu i wypadkowemu w okresie od 12 sierpnia 2017 r. do 31 maja 2018 r., ze wskazaną podstawą wymiaru składek.

W sprawie ustalono, że ubezpieczony z tytułu zawartej umowy zlecenia z L. Sp. z o.o. (dalej jako Spółka) został zgłoszony do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 12 sierpnia 2017 r. do 31 maja 2018 r. Jednocześnie w okresie wykonywania tej umowy posiadał inny tytuł ubezpieczenia społecznego z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u innego płatnika składek, przy czym w okresie od 1 sierpnia 2017 r. do 31 maja 2018 r., z tytułu powyższej umowy o pracę nie osiągnął minimalnego wynagrodzenia.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, ubezpieczony, będąc emerytem i pozostając w zatrudnieniu u innego podmiotu na podstawie umowy o pracę, z której w określonych w decyzji miesiącach nie osiągał minimalnego wynagrodzenia za pracę, podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy zlecenia, wykonywanej na rzecz płatnika składek na podstawie art. 9 ust. 4a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2025 r., poz. 350, dalej jako ustawa systemowa).

Wyrok Sądu Apelacyjnego płatnik składek zaskarżył w całości skargą kasacyjną. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na oczywistą zasadność skargi oraz na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, wskazując na brak podstaw do przyjęcia za Sądem Apelacyjnym, że zgodnie z art. 9 ust. 4a ustawy systemowej zastrzeżenie „odsyłające” do ust. 2c tego przepisu powoduje, że zleceniobiorca uprawniony do emerytury lub renty pozostający równocześnie w stosunku pracy nie będzie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia tylko wówczas, gdy wynagrodzenie uzyskiwane przez niego w ramach stosunku pracy osiągnie kwotę co najmniej równą kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 18 ust. 4 pkt 5a tej ustawy). Według skarżącego, zleceniobiorca-emeryt będzie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu umowy zlecenia, o ile nie pozostaje równocześnie w stosunku pracy z innym pracodawcą.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego przyjęcia skargi do rozpoznania oraz o zasądzenie od skarżącego na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna strony odwołującej się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz twierdzeniem, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Twierdzenia o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej strona skarżąca wiąże z naruszeniem przepisów prawa, na tle których jednocześnie pojawia się sugerowana potrzeba wykładni. Taka konstrukcja uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wadliwa. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że przesłanki określone w art. 398⁹ § 1 pkt 1 (pkt 2) i 4 k.p.c. wykluczają się, gdyż skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie

przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2011 r., II PK 247/10, LEX nr 1274964).

W postanowieniach z dnia 9 stycznia 2025 r., I USK 44/24 (LEX nr 3815250) oraz z dnia 27 lutego 2025 r., I USK 45/24 (LEX nr 3844504), Sąd Najwyższy odmawiając przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej odwołującej się Spółki w sprawie podobnej jak niniejsza stwierdził, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest jednolite stanowisko w powoływanej przez skarżącą kwestii. W postanowieniu z dnia 16 lutego 2023 r., II USK 35/22 (LEX nr 3549740) Sąd Najwyższy przyjął, że ocena sytuacji prawnej zleceniobiorcy uprawnionego do emerytury lub renty, pozostającego w stosunku pracy, dokonywana z uwzględnieniem regulacji art. 9 ust. 2c ustawy systemowej powinna „wyprzedzać” ocenę dokonywaną wyłącznie na podstawie art. 9 ust. 4a ustawy systemowej. W praktyce możliwość zastosowania zasady, w myśl której zleceniobiorca uprawniony do emerytury lub renty pozostający w stosunku pracy nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania umowy zlecenia istnieje wtedy, gdy podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu pozostawania w stosunku pracy osiągnie kwotę określoną w art. 18 ust. 4 pkt 5a ustawy systemowej (to znaczy kwotę minimalnego wynagrodzenia za pracę), na co jednoznacznie wskazuje brzmienie zdania drugiego art. 9 ust. 2c *in fine* tej ustawy, które nie określa przecież wymienionych tam „innych tytułów”, a zatem obejmuje także osoby pozostające w stosunku pracy. Natomiast, gdy podstawa wymiaru składek z tytułu pozostawania w stosunku pracy będzie niższa niż kwota minimalnego wynagrodzenia za pracę, zleceniobiorca uprawniony do emerytury lub renty, pozostający w stosunku pracy, będzie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym również z tytułu wykonywania umowy zlecenia.

Podobnie w wyroku z dnia 21 marca 2019 r., II UK 548/17 (LEX nr 2638597) Sąd Najwyższy zaprezentował stanowisko, że zawarte w art. 9 ust. 4a ustawy systemowej zastrzeżenie „odsyłające” do ust. 2c tego artykułu powoduje, że zleceniobiorca uprawniony do emerytury lub renty pozostający równocześnie w stosunku pracy nie będzie podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z

tytułu wykonywania umowy zlecenia tylko wówczas, gdy wynagrodzenie uzyskiwane przez niego w ramach stosunku pracy osiągnie kwotę co najmniej równą kwocie minimalnego wynagrodzenia za pracę (art. 18 ust. 4 pkt 5a powołanej ustawy).

Pogląd ten został podtrzymany w kolejnych wyrokach Sądu Najwyższego: z dnia 27 kwietnia 2021 r., II USKP 37/21 (LEX nr 3252364) i z dnia 26 maja 2021 r., II USKP 99/21 (LEX nr 3245380) oraz w postanowieniach Sądu Najwyższego: z dnia 16 lutego 2023 r., II USK 35/22 (LEX nr 3549740); z dnia 11 stycznia 2023 r., II USK 170/22 (LEX nr 3507355). Zaskarżony wyrok uwzględnia przedstawione wyżej stanowisko Sądu Najwyższego w zakresie omawianej kwestii - skarżąca nie przedstawia w uzasadnieniu wniosku - przekonującej argumentacji polemicznej, którą zakwestionowałyby prawidłowość powołanego wyżej stanowiska judykatury Sądu Najwyższego w zakresie analiz interpretacyjnych powołanych w uzasadnieniu wniosku przepisów prawa ubezpieczeń społecznych.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach orzeczono w myśl art. 98 § 1 w związku z art. 398²¹ k.p.c.

AGM

[a.ł]